

Sygn. akt VIII Ka 1024/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Jerzy Szczurewski

Sędziowie: SO Krzysztof Kamiński – spr.

SO Marzanna Chojnowska

Protokolant: Aneta Chardziejko

w obecności prokuratora Elżbiety Korwell, po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2013 r. sprawy K. D. oskarżonego o czyn z art. 178a§1 k.k., na skutek apelacji obrońcy oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 31 sierpnia 2012 r. (sygn. akt XV K 549/12):

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. K. D. uznaje za winnego tego, że w dniu 3 marca 2012 roku około godziny 23.00 – 23.30 na ulicy (...)– M. C. ul. (...)w B., będąc w stanie po użyciu alkoholu, posiadając 0,5 promila alkoholu we krwi, prowadził samochód marki V. (...)o nr rej. (...), tj. popełnienia wykroczenia z art. 87§1 k.w. i za to na mocy art. 87§1 k.w. wymierza mu karę 800 (ośmiuset) złotych grzywny;
2. na podstawie art. 82§3 k.p.w. na poczet orzeczonej kary grzywny zalicza okres zatrzymania w dniu 04.03.2012 roku, przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności równa się grzywnie w wysokości 200 (dwustu) złotych;
3. na podstawie art. 29§1 i 2 k.w. orzeka wobec obwinionego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku;
4. na podstawie art. 29§4 k.w. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów zalicza okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 4 marca 2012 roku;
5. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80 (osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty i kwotę 100 (stu) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania.

II. Zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80-zł. (osiemdziesięciu złotych) tytułem opłaty za drugą instancję i obciąża go zryczałtowanymi wydatkami za postępowanie odwoławcze w kwocie 50-zł. (pięćdziesięciu złotych).

UZASADNIENIE

K. D. został oskarżony o to, że w dniu 4 marca 2012 r. o godz. 0:20 na ulicy (...) w B. prowadził po drodze publicznej samochód marki V. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości, wynik I – badania 1,10 mg/dm³, II – badanie 0,85 mg/dm³, III – badanie 1,04 mg/dm³, zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a§1 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2012 roku w sprawie o sygn. akt XV K 549/12:

I. Oskarżonego K. D. uznał za winnego tego, że w dniu 04 marca 2012 r. około godz. 23.00 – 23.30 na ulicy (...)– M. C. ul. (...)w B. prowadził po drodze publicznej samochód marki V. (...)o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości,

posiadając od 0,7 do 0,5 promila alkoholu we krwi, tj. czynu z art. 178a§1 k.k. i za to na mocy art. 178a§1 k.k. skazał go na karę grzywny w wysokości 100 (stu) stawek dziennych, przy przyjęciu, iż jedna stawka dzienna równa się kwocie 15 (piętnastu) złotych.

II. Na podstawie art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania jeden dzień, tj. 04.03.2012r., przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności równa się dwóm stawkom dziennym grzywny.

III. Na podstawie art. 42§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku.

IV. Na podstawie art. 63§2 kk zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego w pkt. III środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 04.03.2012r.

V. Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w sprawie.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 425§1 k.p.k. i art. 444 k.p.k., zaskarżył w całości obrońca oskarżonego. Na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. oraz art. 427 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. wyrażającą się w ocenie materiału dowodowego z przekroczeniem swobody przewidzianej w art. 7 k.p.k. polegającej na naruszeniu zasady obiektywizmu poprzez jednostronną interpretację zaistniałych okoliczności i art. 2§2 k.p.k. przez niedokonanie prawdziwych ustaleń faktycznych i uznanie, że zgromadzony materiał dowodowy w niniejszej sprawie pozwala przyjąć, iż oskarżony K. E. D. w dniu przedmiotowego zdarzenia ok. 23.00-23.30 prowadził po drodze publicznej samochód marki V. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, posiadając od 0,7 do 0,5 promila alkoholu we krwi, wyczerpując tym samym znamiona czynu opisanego w art. 178a§1 k.k. w sytuacji gdy, przy prawidłowej ocenie materiału dowodowego z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a także zasady postępowania karnego in dubio pro reo, stanowiącej iż wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości, które pojawiły się w przedmiotowej sprawie, rozstrzyga się na korzyść oskarżonego, Sąd winien dojść do stanowiska, iż brak jest danych dostatecznie uzasadniających, że oskarżony w określonych przez Sąd I instancji ramach czasowych tj. około godziny 23.00-23.30 prowadził samochód marki V. (...) posiadając od 0,7 do 0,5 promila alkoholu we krwi, spożywając przedtem alkohol w postaci dwóch piw,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego orzeczenia, które miały wpływ na jego treść poprzez dowolne określenie ram czasowych przedmiotowego zdarzenia i przyjęcie, że oskarżony w dniu 04-03-2012 r. prowadził po spożyciu dwóch piw ok. godz. 23.00-23.30 samochód marki V. (...), w sytuacji gdy, zebrany materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie pozwala w sposób jednoznaczny i precyzyjny określić czasu prowadzenia przez oskarżonego samochodu i ilości i czasu spożywania przez oskarżonego alkoholu, a zeznania świadków złożone na etapie postępowania sądowego przygotowawczego, w tym zakresie są niespójne i niekonsekwentne.

Wskazując na powyższe, na podstawie art. 437§1 i 2 k.p.k., wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i odmienne orzeczenie co do istoty sprawy przez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu z powodu braku danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie tj. art. 17 § 1 pkt. 1 k.p.k. ,ewentualnie

- uchylenie orzeczenia Sądu I instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna o tyle, o ile doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku i uznania K. D. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87§1 k.w.

Odnosząc się na wstępie do apelacji obrońcy oskarżonego, przede wszystkim nie sposób podzielić tych zarzutów apelującego, które wskazują na wadliwość oceny materiału dowodowego (dokonanej – zdaniem apelującego – z naruszeniem art. 2§2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.), jak i na błąd „dowolności” w ustaleniach poczynionych przez Sąd I instancji, dotyczących ilości spożytego przez K. D. alkoholu oraz czasu, który upłynął od momentu jego spożycia do momentu prowadzenia samochodu marki V. (...) o nr rej. (...) na ulicy (...) – M. C. ul. (...) w B..

Sąd I instancji ustalając, że K. D. prowadził w/w pojazd na ul. (...) – M. C. ul. (...) w B. około godziny 23.00 – 23.30, oparł się na pierwszych wyjaśnieniach K. D. złożonych w postępowaniu przygotowawczym (k. 25 – 25v), które – jak uczy doświadczenie zawodowe – są najbardziej wiarygodne oraz na korespondujących z nimi zeznaniach świadków, w tym w szczególności M. K. (1) (k. 19 – 20). Z relacji w/w osób wynika, że w tych właśnie ramach czasowych, kiedy doszło do spotkania M. K. (1) i K. D. z M. Ł., K. K. (2) i M. S., w/w pojechali po alkohol do sklepu (...) na ul. (...) ul. (...).

Powyższy wniosek nie stoi w sprzeczności z zeznaniami M. K. (2) (k. 17 – 18), który podał, że na ulicę (...) udali się po godzinie 22:00. Zwłaszcza, że pieszo pokonali odcinek od rejonu ulic (...) (k. 47v).

Z kolei – wbrew stanowisku apelującego – nie zasługują na wiarę zeznania M. Ł. i M. S., które w sposób negatywny zostały zweryfikowane przez relacje przesłuchanych w sprawie funkcjonariuszy policji R. P. i M. R.. Z zeznań policjantów wynika, że ich interwencja miała miejsce po usłyszeniu komunikatu dyżurnego, o godzinie 00:20 (potwierdza to również treść notatki urzędowej, k. 1). Nie mogło być więc tak, jak wskazali M. Ł. i M. S., że do spotkania na ul. (...) doszło o godzinie 0:00, bądź nawet po tej godzinie. Zważywszy, że po spotkaniu zgromadzeni udali się do sklepu, wrócili i zdążyli jeszcze spożyć alkohol.

Zasadnym jest również przyjęcie przez Sąd I instancji, że do godziny 23.00, a więc do czasu spotkania wszystkich w/w osób, oskarżony spożył dwa piwa T. o pojemności 0,5 litra. Wynika to z jego wyjaśnień złożonych w postępowaniu przygotowawczym (k. 25 – 25v), których nie zdołały podważyć ani relacje pozostałych świadków (M. Ł., K. K. (2) i M. S. nie było w tym czasie z oskarżonym, z kolei M. K. (1), wskazał, że oskarżony, choć w mniejszej ilości, spożywał piwo k. 19 – 20), ani wskazywana przez oskarżonego okoliczność namawiania go przez policjantów do przyznania się do winy (w szczególności zważywszy na szczegółowość uprzednich relacji dotyczących spożywania piwa z M. K. (1) i ich częściowe odzwierciedlenie w zeznaniach tego ostatniego).

Zastrzeżenia budzi natomiast przyjęcie, że K. D. prowadził przedmiotowy pojazd około godziny 23:00 – 23:30 posiadając od 0,7 do 0,5 promila alkoholu we krwi.

W opinii ustnej biegła z zakresu medycyny sądowej (wbrew stanowisku apelującego, uwzględniającej m.in. warunki fizyczne oskarżonego k. 118) zastosowała rachunek retrospektywny i ustaliła stężenie na kolejne godziny. Wskazała, że w zależności od wartości współczynnika eliminacji godzinowej od 0,1 – 0,2 promila na godzinę, w kolejnych godzinach stężenie alkoholu we krwi oskarżonego kształtowałoby się następująco: o godz. 23:00 mogło wynosić od 0,7 – 0,8 promila, o godz. 24:00 od 0,5 – 0,7 promila, o godz. 1:00 od 0,3 – 0,6 promila, a o godz. 1:30 od 0,2 – 0,55 promila.

W świetle powyższego i prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego, że oskarżony prowadził pojazd od godz. 23:00, do godz. 23:30, wątpliwości budzi przyjęcie, że w tym czasie posiadał on stężenie alkoholu w przedziale od 0,5 – 0,7 promila, a nie 0,7 – 0,8 promila. Z uwagi jednak na kierunek zaskarżenia wyroku Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy nie mógł poczynić ustaleń w tym zakresie niekorzystnych dla K. D..

Konsekwencją przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że oskarżony prowadził samochód posiadając od 0,7 do 0,5 promila alkoholu we krwi, stała się konieczność przypisania K. D. sprawstwa wykroczenia z art. 87§1 k.w. Zgodnie bowiem z regułą określoną w art. 5§2 k.p.k., nakazującą rozstrzygać nie dające się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego, należało przyjąć, że w czasie zdarzenia K. D. posiadał we krwi 0,5 promila alkoholu. To z kolei oznacza, że prowadził pojazd w stanie po „użyciu alkoholu”, a nie w „stanie nietrzeźwości” tj. popełnił wykroczenie z art. 87§1 k.w.

Powyższe wynika z rozróżnienia przez polskiego ustawodawcę dwóch pojęć, a mianowicie „stanu po użyciu alkoholu” i „stanu nietrzeźwości”. Pierwsze ze wskazanych pojęć stanowi znamię przestępstwa z art. 178a k.k. i zostało

zdefiniowane przez ustawodawcę w przepisie art. 115§16 k.k. Zgodnie z jego brzmieniem stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość (lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość). Z kolei definicję drugiego z analizowanych pojęć ustawodawca zawarł w przepisie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231), przyjmując, że „stan po użyciu alkoholu” zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi albo do stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu (albo obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³).

Dlatego należało przede wszystkim zmienić opis czynu oraz jego kwalifikację prawną.

Na marginesie, zmiana opisu czynu objęła też datę zdarzenia, które miało miejsce w dniu 3 marca 2012 roku, około godz. 23:00 – 23:30, a nie – jak błędnie przyjął Sąd I instancji w dniu 4 marca 2012 r.

Orzekając wobec obwinionego karę, rozumianą jako całokształt kar i środków karnych, Sąd Okręgowy uwzględnił stopień społecznej szkodliwości czynu (poziom alkoholu we krwi mieścił się w górnych granicach normy), właściwości, warunki osobiste i majątkowe sprawcy (kawaler, nie posiada nikogo na swoim utrzymaniu, ma stałą pracę, zarabiając miesięcznie ok. 1.400-zł., nie był dotychczas karany).

Zdaniem Sądu Okręgowego kara grzywny w wymiarze 800-zł. oraz roczny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych spełnią cele, o których mowa w art. 33§1 i 2 k.w., a zwłaszcza w zakresie zapobiegawczym i wychowawczym.

Zgodnie z dyspozycją art. 82§3 k.p.w. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono okres zatrzymania w dniu 04.03.2012 roku, przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności równa się grzywnie w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 29§4 k.w. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 4 marca 2012 roku.

O opłacie za postępowanie pierwszoinstancyjne orzeczono na mocy art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. z dnia 8.08.1983 r. Dz. U. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), zaś o zryczałtowanych wydatkach postępowania na mocy art. §1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania (Dz. U. Nr 118, poz. 1289).

O opłacie za postępowanie odwoławcze orzeczono na mocy art. 119 k.p.w. w zw. z art. 617 k.p.k. w zw. z art. 21 pkt 2 w zw. z art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 w/w ustawy, zaś o zryczałtowanych wydatkach za postępowanie odwoławcze na podstawie §3 w/w Rozporządzenia.